560.1

VALTUUSTOALOITE: Ilotulitteiden käyttörajoitusten selvittäminen turvallisen sekä luontoarvot ja ympäristön huomioivan käytön takaamiseksi Kokkolassa ja Keski-Pohjanmaalla

Ilotulitteiden käyttö aiheuttaa vuosittain merkittäviä haittoja ihmisten terveydelle, eläinten hyvinvoinnille ja ympäristölle. Kokkolassa on laajoja, herkkiä luontoalueita sekä tiiviitä asutusalueita, joissa ilotulituksesta koituvat riskit ovat erityisen suuria. Nykyinen käytäntö, jossa kuluttajailotulitteita voidaan ampua uudenvuodenaattona ja Venetsialaisina ilman ennakkoilmoitusta, aiheuttaa toistuvasti järjestyshäiriöitä, silmävammoja ja muita loukkaantumisia, eläinten stressaantumista sekä roskaantumista.

Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 92 § antaa pelastusviranomaiselle mahdollisuuden kieltää ilotulitteiden käytön alueilla, joilla siitä aiheutuu erityistä vaaraa. Suomessa on jo käytössä erilaisia paikallisia ratkaisuja: esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaalla ja Päijät-Hämeessä ilotulituksesta edellytetään ennakkoilmoitusta, ja Pohjanmaan pelastuslaitoksen alueella on määritelty ilotulitteiden käyttöön soveltumattomia alueita, kuten Vaasan keskusta, Vaskiluoto ja Palosaari.

Myös Kokkolassa olisi hyvä selvittää mahdollisia paikallisia ilotulitusrajoituksia tiiviisti rakennetuilla ja kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla. Lisäksi tulee arvioida, tulisiko Tankar Natura 2000 alueena sekä merkittävänä luonto- ja linnustokohteena rajata ilotulitteista vapaaksi alueeksi. Tutkimuksissa ilotulitusten on todettu häiritsevän lokkeja ja muita vesilintuja, muun muassa lisäämällä yöaikaista lentämistä ja poistumista levähdyspaikoilta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastusviranomainen käynnistää yhteistyössä Kokkolan kaupungin ja tarvittaessa ympäristöviranomaisten kanssa selvityksen siitä, millä perusteilla Kokkolaan voidaan määritellä ilotulitteiden käyttöön kiellettyjä tai rajoitettuja alueita.

Selvityksessä tulee tarkastella erityisesti:

- **Kokkolan keskustaa ja Neristania** tiiviin rakennetun ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön vuoksi;
- **Tankaria** Natura 2000 -alueeseen kuuluvana kohteena sekä sen merkittävän linnuston ja muiden luontoarvojen vuoksi;
- muita luonnonsuojelu- ja erityisen herkkiä alueita;
- muita alueita, joilla ilotulitteiden käyttö voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa.

Samalla tulee selvittää mahdollisuudet siirtyä Kokkolassa yksityisten ilotulitusten ennakkoilmoitus- tai lupamenettelyyn. Menettelyyn voidaan liittää kohtuullinen käsittelymaksu viranomaiselle aiheutuvien kustannusten kattamiseksi, kuten Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on tehty.

Selvityksen perusteella tulee arvioida tarvittavien paikallisten rajoitusten käyttöönottoa ja niiden tarkoituksenmukaista toteutustapaa. Samalla voidaan arvioida, onko vastaaville toimenpiteille tarvetta myös muualla Keski-Pohjanmaalla.

Tavoitteena on, että tunnistetaan ne alueet, joilla ilotulitteiden käyttö ei turvallisuuden, asutuksen, kulttuuriympäristön tai luontoarvojen vuoksi ole tarkoituksenmukaista, ja että pelastusviranomainen toimii aktiivisesti tarvittavien paikallisten rajoitusten edistämiseksi. Haluamme, että Kokkola on turvallinen, eläinystävällinen ja luontoa kunnioittava kaupunki myös vuodenvaihteen ja Venetsialaisten juhlallisuuksien aikana.

Kokkolassa 21.9.2026

Vasemmiston valtuustoryhmän puolesta

Pia Leinonen, rpi